

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 6. De Sacerdotis inclinatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

§. 6.

De Sacerdotis inclinatione.

SCitè quondam pronunciauit D. Cyprianus. *Placendum diuinis oculis etiam habitu corporis*: Serm. de Orat. Dom. 2.2.9.83. ar. 11.
 cuius rationem è natura, ipsaque hominis molitione deducit Angelicus Doctor. Cum enim ille totus à Deo sit, necessum est vt totus etiam ei seruiat: cum & corpus diuina manu, meliore argilla, lutove compactum, & fictum sit; & mens altior inspirata diuino quodam afflatu, oportet, vt & corpus Deo, tanquam figulo, & mens eidem, vt auctori submittatur.

Signum autem huius submissionis est ipsa corporis inclinatio, cum qua sese inclinat animus tum ob sui despicientiam, tum ob honorem, ac reuerentiam supremi Numinis. Et illa naturæ nostræ compagem, figmentumque attingit ratio, hæc ad Deum pertinet.

Inclinauit cœlos Patris æterni filius, imo & maiestatem abiecit suam, descenditque formam humilis serui accipiens. Sacerdos, qui eo loci, ac temporis eum in terris refert, ideo sese inclinat, vt spectantium oculis obijciat speciem aliquam, & imaginem Dei sui, qui sese hominum amori, commodisque ita demisit, vt homo fieret. Et ista spectant ad supremi Numinis in mortale genus indulgentiam: hæc ad vberem

vberem

344 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
vberem sacrificij prouentum : surgit ille à radice
humilitatis, cuius signum est ea corporis inclinatio,
cum qua animus profunda quadam sui cognitione
in seipse descendit, & nihilo sui, è quo prodiit, im-
mergit, vt emergat altior. Et hoc quidem ex primo
Christianæ legis præcepto, placitoque religionis,
de quo scitè scripsit olim D. Augustinus ad Diosco-
rum. *Vt olim Demosthenes ter rogatus quid præci-
puum esset in oratoria facultate, ter respondit, actio-
nem; ita si de præceptis Christianæ religionis rogare-
tur, semper responsurum, humilitatem.*

Ep. 36.

L. 2. Ep.
54.

Quod si ea humilitas, animique demissio, Chri-
stiano cuique communis, Sacerdoti certè, maximè
debet esse singularis. Vt enim D. Gregorius. *Sola
humilitas est officij Sacerdotalis erectio.*

Quisquis aris assistit Sacerdos, est ille lux mun-
di, ab illo surgit, & clarescit, virtutum, bonorum-
que operum dies, dissipantur peccati tenebræ, nox
ignorantiæ mundo incumbens fugatur, vtque fu-
getur procul, & perennis sit vsura lucis, necessum
est vt ille dies à vespere, hoc est ab humilitate sese
terris ostendat.

Nos pusilli mortales cum dies censemus, initium
ducimus à manè, contra Deus à vespere ordiendum
esse docuit. Factum enim non sine Numine, suavi-
que prouidentia, vt dies ille, qui primus orbi illuxit,
Deique opera distinxit, inceperit à vespere: *factum
est,*

est, inquit Scriptura, *vespere, & manè, dies vnus.* Gen. I. v.

Hinc incidit quæstio, cur author naturæ Deus, & magnus ille vniuersi parens computum dierum suorum à vespere exordiri velit?

Catharinus vt nodum illum dissoluat ex suo ingenio magis, quam ex veritate, vult solem primò productum in altero hemisphærio, opposito ei in quo prodierat Adam: sicque prima lux illi illuxit, cum Adamo esset alta nox. Verum vt hoc velit fidem non faciet: si enim Adamo utpotè vniuersi Domino, adnata cætera, quidni & ipse sol, illorum oculus? & cœli gemma?

Credunt alij initium dierum sumi à vespere; quod vesper, & nox prior fuerit ipso manè, ipsa luce: censent enim fluxissè noctis horas omnino duodecim, quarum beneficio è nihilo vocatum cœlum, terra, & immensa aquarum abyssus: tum deinde successissè lucem, eamque duodecim etiam horas integrastenuissè; sicque ex nocte, & luce, ex vespere, & manè dies primus conflatus mortalibus oculis apparuit.

Ex illa persuasione manauit ille mos apud Iudæos, imò & Ecclesiam Romanam vt dies festi à vespera, ad vesperam celebrentur, appositè ad primam illam dierum institutionem.

Nonnulli etsi fateantur ante lucem præcessisse tenebras, *spiritus enim Domini ferebatur super a-*
X x *quas,*

346 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
quas, & tenebræ erant super faciem abyssi: contem-
dunt tamen illam caliginem abyfso fufam, sex tan-
tum horis terram occupaffe: ac deinde amcenum
solis iubar, fontemque luminis conditum esse in
ipfo meridie, & quasi grandi iam, adultaque die.

Sed hîc non vertitur cardo meæ quæftionis, ne-
que ea sententiarum inter fe pugna, & varijs argu-
mentis hinc & inde difcuſſa veritas, lucem affert dif-
ficultati, quam ad mores efformandos euoluo: ad
illos mihi plus fatis ſi conceſſeris illud, initium ope-
rum Domini datum in profunda nocte, denſiſſique
tenebris; ſicque primum omninò diem à vespere
cœpiſſe. Ex quo certe confici velim quatum Deum
inter, & homines interſit, quod inter huius, illius-
que conſilia, ac molitiones ſit interuallum.

Nos tricubitales homunculi, terræque ſarcina,
ſi opera ducimus; ſi puſillo in orbe meditamur
magna; lucem volumus, ſolem amamus, & noſtra
luci, ſoli que obijcimus: vt ab illo pareant mortali-
bus oculis, & malè niteant. Secus omninò Numen
altiffimum, mundi rector, & arbiter, hic enim in
obſcura nocte, inglorijs tenebris prima ducit rudi-
menta mundi, & rerum maximarum initia moli-
tur; vt vnus cœcæ noctis ymbra, tenebrarumque
inuolucris opus omne ſuum obtegat, atque inuol-
uat; doceatque etiam à nobis ſic velari oportere;
præclaro fanè ſtudio demiffionis, & animi huma-
na omnia infra ſe deſpicientis.

Et ista tibi à sole morum documenta : eadem etiam ab oculo parui mundi , id est tui corporis lucerna, & si voles altero sole : hoc enim suggerit Philosophorum lycæum, & medicorum affirmat schola ; pupillam oculi , quò nigrior fuerit , eò acutius obiecta reddere ; eòque melius, quò profundior.

Quisquis es Sacerdos, es Ecclesiæ, quod vniuerso sol, quod oculus corpori : ideoque quo à tui contemptu nigrior, quo ab humilitate fueris profundior, eò aptior regendo magno corpori, id est Ecclesiæ. Ad hanc porrò profunditatem te ducit ea corporis inclinatio, quam inter sacra vsurpare soles ; si modò illa animi inclinationem vt debet, etiam exprimat.

CAPVT IX.

*De Cæremonijs Missæ ; ijs maximè, quæ
verbis exprimentur.*

Dixit olim, & scitè quidem Orator Romanus ne histrio videat in scena, quod non videat sapiens in vita. Ille vt auditorum oculis, auribusque seruiat, eius mores, geniumque induere solet, cuius personam in scena sumpserit exhibendam. Si Regem ille e mentito ad tempus habitu, assumpta purpura, sceproque defert in theatrum, Regis ora, vultus, oculos, frontem ostentare nititur, & licet è vili